
ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN - POLONIA

VOL.LX, SUPPL. XVI, 83

SECTIO D

2005

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu,
Katedra Anatomii i Antropologii, Gdańsk
Jędrzej Śniadecki Academy of Physical Education and Sport,
Department of Anatomy and Anthropology, Gdańsk

BARBARA DUDA

Hazardous behaviours towards health in young people

Zachowania ryzykowne dla zdrowia wśród ludzi młodych

Do zachowań antyzdrowotnych należy picie alkoholu, które szczególnie powszechne jest wśród ludzi młodych dorosłych. Ponadto wiek osób rozpoczynających picie alkoholu wciąż się obniża. Trzeba pamiętać, że jego nadmierne i częste spożywanie może prowadzić do uzależnienia. Stąd ważna jest eliminacja przyczyn nadmiernego jego spożycia i propagowanie systematycznej oświaty antyalkoholowej wśród dzieci i młodzieży (5, 6).

Celem badań jest ocena poziomu spożycia alkoholu przez studentów I roku AWFis.

MATERIAŁ I METODA

Zbadano 202 studentów (63 kobiety i 139 mężczyzn) I roku studiów dziennych na AWFis w Gdańsku, w wieku 19-23 lat. Badania wykonano jesienią 2004 roku. Zastosowano anonimowe ankiety, które uwzględniały między innymi dane dotyczące rodzaju spożywanego alkoholu, częstotliwości jego spożycia, a także wieku osoby, która pierwszy raz sięgnęła po alkohol.

WYNIKI

Spośród ankietowanych osób tylko dwie studentki i dwóch studentów nie próbowało pić do tej pory alkoholu (tab. 1). Pozostałe osoby zwykle pierwszy raz wypily go w wieku 15 lat (tab. 2). Częstość picia alkoholu przedstawia tabela 3. Większość badanych kobiet (45,9%) spożywa alkohol przynajmniej jeden raz w ciągu miesiąca, a mężczyźni głównie jeden raz w ciągu ostatniego tygodnia (40,14%). Niepokojące jest to, że ponad 8% studentek i ponad 12% studentów pije alkohol częściej niż jeden raz w tygodniu. Wśród badanych najbardziej rozpowszechnione jest picie piwa (tab. 4). Mężczyźni (83,9%) częściej niż kobiety (55,7%) sięgają po piwo i wypijają go znacznie więcej na jednym spotkaniu (tab. 5). Badani piją zwykle od 2 do 3 półlitrowych butelek piwa, a ponad 34% mężczyzn pije więcej niż 4 butelki.

OMÓWIENIE

Większość badanych po raz pierwszy wypila alkohol w wieku 15 lat. Uzyskane wyniki potwierdzają badania Woynarowskiej (6), które ukazują, że wśród 15-latków 91% osób próbowało już napoje alkoholowe. Ponadto w stanie upojenia alkoholowego co najmniej jeden raz w życiu było 29% młodzieży. Cieślak (1) wskazuje na nadużycia alkoholu przez młodzież licealną. Studenci również nie unikają alkoholu (4). Wśród różnych rodzajów alkoholu badani, tak jak większość młodzieży w Polsce i innych krajach świata pije przede wszystkim piwo. Dotyczy to zarówno kobiet jak i mężczyzn (1-6). Ponadto w mniejszym procencie kobiety sięgają po wino, a mężczyźni po wódkę. Trzeba pamiętać, że organizm młodego człowieka szybciej niż dorosłego uzależnia się i niszczy. Na uzależnienie

decydujący wpływ ma głównie częstotliwość spożywania alkoholu (1, 2). Badani studenci piją zwykle jeden raz w ciągu miesiąca (kobiety) lub jeden raz w ciągu tygodnia (mężczyźni). Niepokojąca jest ilość wypijanego alkoholu przez badanych na jednym spotkaniu. Wyniki te potwierdzają badania innych autorów (5, 6).

WNIOSKI

Otrzymane wyniki badań mogą świadczyć o konieczności propagowania systematycznej edukacji antyalkoholowej szczególnie wśród ludzi młodych i o potrzebie uświadamiania dzieci i młodzieży o szkodliwości alkoholu oraz konsekwencjach zdrowotnych oraz społecznych jakie mogą nastąpić przy jego nadmiernym spożyciu.

Tab. 1. Liczba osób pijących alkohol

	Kobiety		Mężczyźni	
	N	[%]	N	[%]
Tak	61	96,82	137	98,56
Nie	2	3,17	2	1,44

Tab. 2. Wiek osób, które pierwszy raz wypily alkohol

Wiek	Kobiety		Mężczyźni	
	N	[%]	N	[%]
7	-	-	3	2,16
8	1	1,59	-	-
9	-	-	2	1,44
10	2	3,17	5	3,59
11	-	-	1	0,72
12	-	-	11	7,91
13	7	11,11	17	12,23
14	1	1,59	23	16,55
15	11	17,46	30	21,58
16	10	15,87	16	11,51
17	7	11,11	9	6,47
18	3	4,76	6	4,31
19	1	1,59	1	0,72
Nie pamięta	7	11,11	15	10,79

Tab. 3. Częstość picia alkoholu

Częstość	Kobiety		Mężczyźni	
	N	[%]	N	[%]
1x w ciągu roku	1	1,64	5	3,65
1x w ciągu ostatnich 6 miesięcy	9	14,75	7	5,11
1x w ciągu ostatnich 30 dni	28	45,90	53	38,69
1 x w ciągu ostatniego tygodnia	18	29,51	55	40,14
częściej	5	8,19	17	12,41

Tab. 4. Rodzaj spożywanego alkoholu

Rodzaj alkoholu	Kobiety		Mężczyźni	
	N	[%]	N	[%]
Piwo	34	55,74	115	83,94
Wino	12	19,67	14	10,22
Wódka	2	3,28	35	25,55
„Drinki”	13	21,31	5	3,65

Tab. 5. Ilość spożywanego napojów alkoholowych na jednym spotkaniu

Liczba	Kobiety		Mężczyźni	
	N	[%]	N	[%]
Piwo (butelka -1/2 l)				
1	7	11,47	10	7,29
2-3	21	34,43	58	42,34
4-5	4	6,56	28	20,44
6-7	2	3,28	10	7,29
8 i więcej	-	-	9	6,57
Wino (kieliszek -125 ml)				
1	7	11,47	-	9,49
2-3	5	8,19	13	-
4-5	-	-	-	-
6-7	-	-	-	-
8 i więcej	-	-	1	0,73
Wódka (l)				
¼	1	1,64	21	15,33
½	1	1,64	12	8,76
1	-	-	2	1,46
Drinki (250ml)				
1	8	13,11	4	2,92
2	3	4,92	-	-
3	2	3,28	1	0,73

PIŚMIENNICTWO

1. Cieślak A., Marmurowska-Michałowska H., Kowalczyk-Sroka B., Lelonek B., Poziom spożycia alkoholu wśród młodzieży licealnej i policealnej, *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Lublin-Polonia*, 2003, vol. LVIII, 41, Sectio D, 223-228.
2. Kowalski M., Kowalski P., Wiedza a zachowania prozdrowotne kandydatów do zawodu nauczycielskiego, *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Lublin-Polonia*, 2003, vol. LVIII, 124, Sectio D, 98-104.
3. Królikowska B., Styl życia studentów Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej, *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Lublin-Polonia*, 2003, vol. LVIII, 134, Sectio D, 158-163.
4. Odrys D., Eszyk J., Próba oceny stylu życia młodzieży studenckiej śląskich uczelni, *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Lublin-Polonia*, 2003, vol. LVIII, 177, Sectio D, 404-409.
5. Sierosławski J., Zieliński A., Alkohol a młode pokolenie Polaków połowy lat dziewięćdziesiątych, (w:) *Alkohol a zdrowie*, B. Fatyka i wsp., (red.), 1999, PARPA, Warszawa, 65-82.
6. Marmurowska B., *Zachowania zdrowotne i samoocena zdrowia*, 1998, Warszawa.

STRESZCZENIE

Do zachowań antyzdrowotnych należy picie alkoholu. Jego nadmierne i częste spożywanie może prowadzić do uzależnienia. Niepokojącym zjawiskiem w Polsce jest obniżanie się wieku dzieci i młodzieży rozpoczynającej picie alkoholu. Stąd ważna jest eliminacja przyczyn nadmiernego jego spożycia i propagowanie systematycznej oświaty antyalkoholowej wśród ludzi młodych. Celem badań jest ocena poziomu spożycia alkoholu przez studentów I roku AWFIS.

Zbadano 202 studentów (53 kobiety i 139 mężczyzn) I roku studiów dziennych na AWFIS w Gdańsku, w wieku 19-23 lat. Badania wykonano jesienią 2004 roku. Zastosowano anonimowe ankiety, które uwzględniały między innymi dane dotyczące rodzaju spożywanego alkoholu, częstotliwości jego spożycia, a także wieku osoby, która pierwszy raz sięgnęła po alkohol.

Spośród ankietowanych osób tylko dwie studentki i dwóch studentów nie próbowało pić do tej pory alkoholu. Pozostałe osoby zwykle pierwszy raz wypity go w wieku 15 lat. Obecnie większość kobiet spożywa alkohol przynajmniej jeden raz w ciągu miesiąca. Natomiast mężczyźni prawie w równym procencie pili alkohol jeden raz w ciągu ostatniego tygodnia, jak i miesiąca. Wśród badanych najbardziej rozpowszechnione jest picie piwa, a w mniejszym stopniu wina (studentki) lub wódki (studenci). Mężczyźni (82,7%) częściej niż kobiety (56,7%) sięgają po piwo i wypijają go znacznie więcej na jednym spotkaniu. Badani piją zwykle od 2 do 3 półlitrowych butelek, ale ponad 34% mężczyzn pije więcej niż 4 butelki.

Otrzymane wyniki wskazują na konieczność propagowania systematycznej oświaty antyalkoholowej wśród ludzi młodych.

SUMMARY

Drinking alcohol belongs to anti-health behaviours. Overdrinking and frequent drinking may lead to addiction. The age of children and young people in Poland who begin drinking lowers in an alarming way. Thus it is important to eliminate reasons for overdrinking and promote systematic anti-alcohol education in young people. The purpose of the study is the assessment of the level of alcohol consumption by the first year students of Academy of Physical Education and Sport in Gdańsk.

The analysis was carried out on 202 (63 women and 139 men) first year daily students of Academy of Physical Education and Sport in Gdańsk at the age of 19-23 in autumn 2004. Anonymous questionnaires used in the researches contained data relating to a type of alcohol, frequency of drinking and age of a person who for the first time turned to drink. Only two women and two men students have not drunk alcohol yet. Other respondents usually had the first drink at the age of 15. Nowadays the majority of women drink alcohol at least once a month, while men drank it to the same percentage during last week and month. The most common among the respondents is drinking beer, to a lower degree wine (women) or vodka (men). Men (82,7%) more frequently than women (56,7%) drink beer and during one social gathering drink considerably more. The obtained results indicate the necessity to promote systematic health education among young people.